

Τίτλος:	Ανεπιθύμητες ενέργειες, αλληλεπιδράσεις και τοξικότητα φαρμάκων
Κωδικός Μαθήματος:	ΡΗΑ605
Τύπος μαθήματος:	Υποχρεωτικό
Επίπεδο:	Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στην Κλινική Φαρμακευτική (2ος Κύκλος)
Έτος σπουδών:	1ο (2ο Εξάμηνο)
Αριθμός ECTS credits:	7
Στόχος μαθήματος:	Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων σε θέματα ανεπιθύμητων ενεργειών, τοξικότητας και αλληλεπιδράσεων φαρμάκων, φαρμάκων και τροφών, για τη φύση τους, τα αίτια και τα αποτελέσματα. Επί πλέον, παρέχονται γνώσεις για τη διάκριση των αλληλεπιδράσεων κατά φάσεις (φαρμακευτική, φαρμακοδυναμική και φαρμακοκινητική), καθώς και αποδεκτούς τρόπους αποφυγής αυτών.
Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:	<p>Με το πέρας του μαθήματος αυτού, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:</p> <p>Να διακρίνουν εγκαίρως την εμφάνιση ανεπιθύμητων ενεργειών φαρμάκων</p> <p>Να γνωρίζουν τρόπους περιορισμού ανεπιθύμητων ενεργειών φαρμάκων</p> <p>Να γνωρίζουν παράγοντες που συμβάλλουν ή περιορίζουν την εμφάνιση ανεπιθύμητων ενεργειών φαρμάκων</p> <p>Να διακρίνουν τη φύση των παρουσιαζόμενων αλληλεπιδράσεων (φαρμακευτική, φαρμακοδυναμική και φαρμακοκινητική) και τον επικίνδυνο χαρακτήρα κάθε μιας</p> <p>Να γνωρίζουν τους παράγοντες που προκαλούν ή επηρεάζουν τις αλληλεπιδράσεις και τους τρόπους που μπορούν να αντιμετωπισθούν</p> <p>Να γνωρίζουν το ρόλο του φαινομένου της ενζυμικής επαγωγής ή/και αναστολής</p> <p>Να γνωρίζουν πώς μπορεί να παρεμβαίνει σε φαινόμενα αλληλεπιδράσεων φαρμάκων η επαγωγή των σχετικών ενζύμων και το φαινόμενο της ενζυμικής αναστολής</p> <p>Να κατέχουν πώς εμπλέκεται η τροφή και η διατροφή στο φαινόμενο της αλληλεπίδρασης των φαρμάκων</p> <p>Να γνωρίζουν τις πιθανές τοξικές δράσεις φαρμάκων.</p>
Προαπαιτούμενα:	--
Περιεχόμενο μαθήματος:	<p>Μελετώνται οι ανεπιθύμητες ενέργειες των φαρμάκων, οι παράγοντες που συμβάλλουν σ' αυτές και οι τρόποι που καθορίζονται, ώστε η εμφάνισή τους να περιορίζεται. Αναφέρονται τα αίτια της ύπαρξης ανεπιθύμητων ενεργειών των φαρμάκων, όροι για τον περιορισμό τους και μέθοδοι για την έγκαιρη ανακάλυψή τους. Ένας από τους συνηθισμένους λόγους είναι η ταυτόχρονη παρουσία άλλων φαρμάκων στον οργανισμό (αλληλεπιδράσεις φαρμάκων).</p> <p>Είδη, αίτια αλληλεπιδράσεων φαρμάκων, τύποι αλληλεπιδράσεων,</p>

	<p>φαρμακευτικών, φαρμακοκινητικών και φαρμακοδυναμικών. Φαρμακευτικές αλληλεπιδράσεις: Φάση μηχανική, φαρμακοτεχνολογική. Φαρμακοκινητική φάση, κατανομή, σύνδεση με πρωτεΐνες αίματος (φαινόμενο σύνδεσης με, ή εκτόπισης από τις πρωτεΐνες του αίματος). Αλληλεπιδράσεις κατά την απέκκριση (αλλαγή του pH των ούρων στην παθητική διάβαση από το τοίχωμα των ουροφόρων σωληναρίων, αναλόγως προς τον όξινο ή βασικό χαρακτήρα του φαρμακομορίου). Ρόλος του φαινομένου της επαγωγής ή αναστολής των ενζύμων που μεταβολίζουν τα φάρμακα. Το φαινόμενο της εντεροηπατικής κυκλοφορίας και ο ρόλος της εντερικής χλωρίδας. Φαρμακοδυναμικές αλληλεπιδράσεις. Ανταγωνιστικές ενώσεις. Επίδραση των ανταγωνιστικών ή συναγωνιστικών συστημάτων ή μηχανισμών ή φαρμακοϋποδοχέων. Στρατηγικές για την αποφυγή ή υπέρβαση του φαινομένου της αλληλεπίδρασης φαρμάκων,</p> <p>Τροφή και φάρμακα: επηρεασμός της τροφής (σύσταση τροφής και φάση της πέψης) σε απορρόφηση, κατανομή, μεταβολισμό και απέκκριση, σε σχέση με τη φύση των φαρμάκων (μορφή, οδός, φαρμακομόριο, θεραπευτική χρήση και ανεπιθύμητες ενέργειες),</p> <p>Φύση της τοξικότητας φαρμάκων και κλινική αντιμετώπισή της.</p>
<p>Προτεινόμενη βιβλιογραφία:</p>	
<p>Βιβλία:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Προχωρημένα μαθήματα μεταβολισμού ξενοβιοτικών» Π.Ν. Κουρουνάκης, ΑΠΘ. 2. "Stockley's Drug Interactions Pocket Companion 2014", Pharmaceutical Press, 2-1-2014. 3. Επιστημονικά άρθρα.
<p>Προτεινόμενη βιβλιογραφία:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stockley's Drug Interactions: A source book of interactions, their mechanisms, clinical importance and management" Pharmaceutical Press, 10 ed., 2013
<p>Μέθοδοι διδασκαλίας:</p>	<p>Η διδασκαλία του μαθήματος συμπεριλαμβάνει διαλέξεις υπό μορφή Power Point Presentation για την προσφορά του θεωρητικού υπόβαθρου και την καλύτερη κατανόηση και εμπέδωση των ανεπιθύμητων ενεργειών, των αλληλεπιδράσεων και της τοξικότητας των φαρμάκων καθώς και συζήτηση στην αίθουσα διδασκαλίας. Ενθαρρύνεται η συμμετοχή των διδασκομένων και ο διάλογος μαζί τους, με έκφραση αποριών και απόψεων κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Στους φοιτητές συνιστάται το αντίστοιχο διδακτικό βιβλίο όπως επίσης και σχετικά επιστημονικά άρθρα. Οι φοιτητές ενθαρρύνονται επίσης να έρθουν σε ώρες γραφείου του εκπαιδευτή, όπου μπορούν να θέτουν ερωτήσεις σχετικά με το διδακτικό υλικό ή/και να συζητηθούν άλλα ακαδημαϊκά θέματα.</p>
<p>Αξιολόγηση:</p>	<p>Συνεχής αξιολόγηση: 40%</p> <p>Τελική εξέταση: 60%</p>
<p>Γλώσσα διδασκαλίας:</p>	<p>Ελληνική</p>